

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. II. De Progressu Christi in Mundo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

...tum passivè ministrando materiam cooperatam fuisse existi-
...ant. 4. Formationem hanc in primo statim instanti con-
...ceptionis contigisse, uti S. Thomas & alii SS. Patres apud
...Tom. n. 8. ec. docent, eò quòd non decuerit, corpus non per-
...fice organizatum à Verbo assumi.

ARTICULUS II.

De progressu Christi in Mundo.

I. Q. 1. De hoc S. Thomas à q. 35. Sequentes mate-
...rias tractat, scilicet de Nativitate, legalibus observatis, Con-
...secratione, Baptismo, Tentatione, Miraculis, Transfiguratione,
...de quibus proinde & hic totidem quæstiones proponen-
...tur.

II. Q. 2. Quid de Nativitate Christi doceant Theolo-
...gi. Resp. Tria à S. Thoma & aliis doceri. 1. Nativitatem
...fate salva Matris integritate, & probabiliter etiam sine o-
...mnibus Puerperii Sordibus contigisse; eò quòd hic modus
...magis decuerit Dei Nativitatem. 2. B. Virginem verè in
...hoc Nativitate officium Matris exercuisse, ita ut verè *Deorò-*
...bid est, Dei Mater diceretur. 3. Manifestationem Nati-
...vitate sapientissimo modo fuisse peractam; cum enim salus
...redemptio futura per Christum ad totam Hominum Uni-
...versitatem pertineat, idcirco ut hoc in ipsa Nativitate præfi-
...guretur, omnibus conditionibus hominum est manifesta-
...tum, nam, ut notat S. Augustinus S. 4. de Epiph. Pastores fue-
...rent Israëlitar, Magi Gentiles; illi propè, isti longè, utrique
...geni ad angularem lapidem concurrunt.

III. Q. 3. Quid de Legalibus à Christo observatis do-
...ceant Theologi? Resp. per Legalia à S. Thoma, qui q. 37. 2. 4.
...articulum proponit, aliud nihil intelligi, quàm circumci-
...sionem, & Oblationem Christi in Templo ex antiqua legis
...præcepto factas, de quibus sequentià docent Theologi cum
...S. Thoma. 1. Circumcisionem licet fuerit in remedium pec-
...catorum originalis, & in signum fœderis cum Abrahamo initi,
...et promissionis de Christo ex semine ejus nascituro factæ in-
...itum, qui uterque finis in Christo locum non habere vide-
...bitur, convenienter tamen Christo adhibitam esse; tum quia
...per circumcisionem primariò etiam consignabatur Populus
...Dei

Dei, & Homines peculiari cultui Dei destinati, qui finis
iam in Christo locum habebat; tum quia sic expediret
veritatem carnis suæ ostendendam; approbationem
circumcisionis à Deo institutæ; probationem suæ stirpis
braham descendens; tollendam Judæis exultationem,
eum velut incircumcisum non reciperent; obedientiam
emplo commendandam; conformationem cum Homi-
bus, dum, sicut in similitudinem carnis peccati venerat, ita
iam remedium peccati non respuebat; legis onus in se
piendum, ut alios ab eo liberaret. 2. Oblationem Christi
præscripto legis factam esse, quia, licet Suarez d. 16. S. 1.
verba legis Num. 18. *Quidquid primum erumpit ex vulva
cuncta carnis, quam offerunt Domino, tui iuris erit, &c.* Inter-
genda existimet de modo ordinario nascendi, quo vitæ
meatus carnis perfectè aperiuntur, Tannerus tamen n. 1.
cum aliis putat, æquè probabiliter ea intelligi de eo, quod
primò quomodocunque exit per vulvam.

IV. Q. 4. *Quid de Conversatione Christi doceant Theo-
logi cum D. Thoma?* Resp. Sequentia quatuor à S. Thoma do-
ceri. 1. Convenienter Christum vitam non solitariam, sed
socialem instituisse, eò quòd venerit in mundum ad homines
verbo & exemplo instruendos, & à peccato liberandos, ut
ut per ipsum habeamus accessum ad Deum; ad quem finem
magis conducebat socialis, quàm solitaria vita; Quandoque
tamen etiam in solitudinem secessit ob rationem à S. Grego-
rio Naz, orat. 20. de S. Basilio sequentibus verbis indicatam.
*Cum solitaria vita, & qua Societate gaudet, ut plurimum
se dissident, & pugnant, ne utraque omnino vel commoda
vel incommoda sua, pura & impermixta haberet, præclarè
inter se permiscuit, ut hæc contemplatio communicationem
pers esset, nec contemplatione actio careret, sed quemadmodum
terra & mare, ita etiam hæc dua vita commoda sua inter se com-
municantes, ad unicam Dei gloriam concurrerent.* 2. Christum
etiam quoad victum & cultum corporis, non quidem re-
stem, sed nec austerum, sed communem vivendi modum
gisse, ut hæc ratione facilius ipsi esset ad conversationem
cessus, & ut omnibus omnia factus omnes lucrifaceret. 3. Do-
cuisse nihilominus, ut vitam quoque pauperem duceret, ut
passim de eo Scriptura testatur; eò quòd sic congruebat Pro-
dicationi

ificationis officio; & ut tantò major virtus Divinitatis apparet, quantò per paupertatem videbatur abjectior. 4. Eun-
dem secundum legem Moysis conversatum esse, licet alioqui
non subiceretur; ut eam observando in seipso consum-
maret, & terminaret; ut Judæis scandali occasionem subtra-
heret; ut Homines à servitute legis liberaret.

V. Q. 5. Quid de Baptismo Christi S. Thomas & Theo-
logi doceant? Resp. Triâ præcipuè. 1. Eum solo baptismo
sanctis, non autem baptismo à se instituto baptizatum esse;
priori quidem baptismo suscepto, tum ut aquas san-
ctificaret, & vin generandi illis tribueret; tum ut baptismum
illud approbaret; tum ut ostenderet, cum quâ dispositione
officium prædicandi accedendum foret, Posteriori verò
baptismo à se institutum non suscepisse, quia iste ad Spiri-
tuum regenerationem institutus fuerat, quâ ipse non indi-
gebat. 2. In Jordane baptizatum fuisse, ut significaret,
quod admodum Filij Israel per Jordanem fluvium in terram
promissionis introducti sunt, ita per baptismum suum olim
sanctos in regnum cœlorum introductum iri. 3. Etsi pu-
tatur aliqui eum circa annum ætatis trigessimum secundum,
alii circa trigessimum primum, alii circa vigessimum nonum
baptizatum esse, communior tamen & verior senten-
tia docere, eum circa annum trigessimum nondum exple-
tum, baptismum hunc suscepisse; eò quòd hæc sententia
conformior sit verbis Evangelistæ Lucæ c. 3. dicentis: *Et ipse*
erat annorum quasi triginta.

VI. Q. 6. Quid de Tentatione Christi doceant S. Tho-
mas & Theologi? Resp. Quatuor de hac doctrinas à S. Tho-
mas præcipuè tradi. 1. Christum tentari voluisse, ut nobis contra
tentationes exemplum & auxilium præstaret; & qualiter eas
evitare valeamus, instrueret. 2. In deserto convenienter
tentatum, ut Hominem de Paradiso ejectum in deser-
to exilio liberaret. 3. Convenienter etiam post jejuni-
um tentari ad exemplum & instructionem nostram,
ut similes esse discamus, cum in nobis aliquid boni esse
incipimus; & ut sciamus, per jejunium nos præparari de-
bet adversus tentationes. 4. Convenienti quoque ordine
tentatum esse ab Evangelista trinam tentationem; quia
tentatio tentavit ipsum de eo, quod appetunt etiam quantum
cunquo

cunq̄ue Spirituales viri, scilicet de Sufſtentione corporis naturæ. Deinde proceſſit ad id, in quo Spirituales viri quando deficiunt, ut ſcilicet aliqua ad oſtentionem operentur. Denique tentationem perduxit ad id, quod non Spiritualem, ſed carnalium virorum, ſcilicet ut divina gloriam concupiſcant ad contemptum Dei; & ideo in prima duabus tentationibus dixit: *Si Filius Dei es*; non autem tertia, quia hæc tentatio non conuenit Spiritualem virum.

VII. Q. 7. *Quid de prædicatione & doctrina Chriſti doceant Theologi?* Reſp. Tria potiſſimum. 1. Chriſtum conuenienter Judæis potiùs Salutem prædicâſſe, quam Gentibus; tum ut oſtenderet per ſuum adventum promiſſionem fuiſſe impletas; tum ut ejus adventus oſtenderetur eſſe Deo; tum ut Judæis auferret calumniandi materiam, diſtinctive ideo ſe rejeciſſe ejus doctrinam, eò quod ad Gentem priùs Apoſtoloſ miſerit. 2. Chriſti doctrinam concretè publicam fuiſſe, eò quod & in ſe fuerit optima, & accepta rita ſcitu; licet autem interdum aliqua per Parabolas occultaverit, hæc iplas tamen Diſcipulis, & per hos etiam alii explicavit. 3. Chriſtum ſuam doctrinam verbo potiùs, quam ſcripto tradidiſſe, eò quod hic modus utpote perfectior doctrinam illius decuerit; & ipſa doctrina tam ſublimis & excellens fuerit, ut difficulter ſcripto comprehendi poterit.

IX. Q. 8. *Quid de miraculis à Chriſto patratis doceant Theologi?* Reſp. Tria præcipuè doceri. 1. Quæ ſimplicis generis miracula à Chriſto fuiſſe patrata, videlicet circa Spirituales ſubſtantias, obſeſſos à Dæmonibus liberando, circa cœleſtia corpora, Solem obſcurando, ſtellam Magi ostendendo, &c. circa Homines in corporibus ægris ſanandis, moriſque excitandis, peccatoribus mirabiliter converſandis, &c. circa irrationales creaturas terreſtres, ventis imperando, aquam in vinum convertendo, panes multiplicando: circa ſeipſum, è Virgine ſumendo carnem, ambulando ſuper aquas, ſe tranſfigurando, reſurgendo, aſcendendo in cœlos. 2. Hæc miracula non quidem fuiſſe ſimpliciter neceſſaria ad doctrinam ejus perſuadendam (quia virtus doctrinæ non erat alligata miraculis, ſed poterat aliis modis interſuadere), ſed poterat aliis modis interſuadere, eò quod neceſſaria ad bene eſſe, & juxta ordinarium divinæ Providentiæ decurrere.

deceat modum; imò suppositis vaticiniis asserentibus, Mes-
 sam similia miracula patraturum, simpliciter necessarium
 fuisse, talia à Christo miracula patrari. 3. Eadem miracula
 tum ob ipsam speciem operum, tum ob modum patrandi
 (scilicet propria potestate, & non orando, ut alii facere
 solebant, eadem patravit) fuisse non tantum sufficientia ad
 doctrinam Christi persuadendam (hinc ipse dicebat Jo. 10.
Si quis non voluit credere, operibus credite.) Sed etiam ad divi-
 nitatem ejus demonstrandam, prout conjuncta fuerunt cum
 prophetiis Messiam Deum fore prædicentibus, & ipsa asser-
 tione Christi se Deum esse affirmantis, unde Jo. 5. dixit: *scri-
 pturæ sunt, quæ testimonium prohibent de me; sine his enim
 non absolute potuisset ex miraculis cognosci cum etiam pu-
 erum per Dei virtutem similia miracula patrare potuis-*

IX. Q. 9. *Quid de Transfiguratione doceant Theologi?*
 I. Iterum tria præcipuè à S. Thoma q. 45. doceri. 1. Con-
 venienter hanc Transfigurationem esse factam, ut contem-
 platione semper manentis gaudii ad breve tempus delibata,
 quæ Apostoli adversa tolerarent. 2. Claritatem, quam
 Christus habuit, fuisse quoad essentiam, ipsam clarita-
 tem gloriæ, in hoc tamen distinctam, quod gloriæ claritas sit
 permanens, hæc verò transiens fuerit, unde nec dotis glorio-
 rum proprie merebatur. 3. Convenienter pro testibus
 Transfigurationis partim Moysen & Eliam velut præ-
 cædentes; partim Apostolos velut sequentes elegisse, ut o-
 mnes se gloriam antecedentibus ipsum, & subsequenti-
 bus communicaturum.

ARTICULUS III.

De Egressu Christi ex Mundo.

I. De hoc sequentia capita tractat S. Thomas à q. 46. vi-
 detur de passione, de Morte, de Sepultura, de descensu ad in-
 fernum, de quibus in hoc quoque articulo totidem quæstiones
 proponuntur.

II. Q. 1. *Quid de Passione Christi doceant cum S. Tho-
 ma Theologi?* Resp. Sequentia communiter doceri. 1. Passio-
 nem Christi fuisse tam extensivè, quàm intensivè
 summam